

درویش میرزا زین الدین علی بن ابراهیم
درویش میرزا زین الدین علی بن ابراهیم

عمل ۱۲۰

مُسْتَشْفَفُ الْقِمَاءِ

صَرْبَانَ

١٣٢٦

ابن طار

مسکن موقوف آثار جلد يمع المعنويه
در ح ایمهین آثار العده او نماز
قبيل اولور

دین ، فلسفه ، حقوق ، ادبیاتدن و سیاسیاتدن وبالخاصه کرک سیاسی و کرک اجتماعی و مدنی احوال و شئون اسلامیدن
بحث ایدر و هفتده بردفعه نشر اولنور

در سعادتنه نسخه سی ۰ پاره در

—۰۰۵۰۰—

صاحب و مؤسس لرى :

ابواللا زین المابدین — ح ، اشرف اديب

آبونه بدی

سنہ لکی

الی یلنی	۴۰	غروش
روبلہ	۳۰۵	
فرانق	۹	

۸۰

۶۹۵

۱۷

قىلدەن مقاوا بورو ايله كوندريلير سە سنوى
۲۰ غروش فضلە آلىپىر

—۰۰۵۰۰—

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۱۲۴

۲۹ رمضان ابارك ۱۲۷ بجشنیه ۱ تشرین اول ۱۲۵

عدد : ۵۸

اوچنجي جلد

انحطاطات اجتماعیه

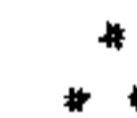
(طنین) نک بو هفتہ کان نسخه لرنده، آوستria پاپاسلرک شهال آرناؤودلقده کی تسویلات و اغفالات او قورکن و قوربهدارک سلیمانی آرناؤودلقده کی La Turqni et l'Hellenisme Contemporain ایتدم؛ لوئید قومیانیاسی و اپورلرندن بریله آدریاتیک دکزندکی ایلک عثمانی اسلکه سننه آدم آنان بوسیاح، بو شرق مسئله سی مرافقیسی، برنجی فصلی ایتالیا اینتریقه سی دیه باشلایان کتابشده جین و سفیل حکومت سابقه نک زیر زمینه چن — طرز جریانیله راهبردک مساعی و موقیاتی، آرناؤودلری آرناؤودلری، ما کدونیسی عنعنہ سیله اکلانیور و کندی حسابجہ نتیجه لر چیقاریسیوردی. انقلاب مسعود مرزله بو کون قورقوی رویادرکه سننه اینهن او حکایه لر، یقینلره قدر شوق و سقوجه هیئت عثمانیه منک نصل قورقونخ اوچورملر قارشیسندہ بولندیغی دوشونه رک انسانات توکاری اور برمهمک و بوجشارتلر، بوفلا کنتره هپ بزرگندی کندیمیزه سبیت ویزدیکمزی دوشوندکه ده نه قدر محدود بر نظره مالک و نه قدر عاطل بر حیات سروکله مکده او لدیغمسزه متأسف او نامق قابل دکل ..

اویت! طنینک یازدینی و جهله آوستria پاپاسلری، یالکن آوستria دکل، ایتالیا، فرانسه پاپاسلری و تعبیر عمومی سیله، قاتولیکلک ناشرلری و یالکن بونلرده دکل اسلکلر، و امریقا هیئات رهبانیه سننه منسوب پرو- تستان میسیونز لر یالکن آرناؤودلقده دکل، کردستانه، جزیره العربده، آناتولییده، آفریقاده عین صورت و عین مقصدله او غر اشیور و کوندن کونه کوکاشدکه کوکاهشیورلر. آوروپا و آمریقاده یوز بوله میان بو- (ناشر) لر و ظنمزده ایستدکاری کبی فساد و نفاق تحملری اکیور واللریه چیردکاری اولاد وطندن حسیات تجیه دینداراته و یا وطنبر و رانه ای ازاله ایچون نهر ایجاد و اسناد ایمک لازمه مع زیاده و کمال سهولتلر تطیق ایدیسیور و بلکه قسمماً موفق ده او لیوزلر.

هیئات رهبانیه زیر اداره سنده بولنان و هیچ برفحص و مراقبه یه تایع اولیان مکاتبدن هر هانگی سنک هدف مقصودی (تریه خرستیانیه) یعنی عداوت اسلامیه اساسه مستند اولمدیغی و مشلا بزم اک بیوک طانیدیغمسز و خاطرات جهانگیرانه و عادلانه سیله بحق مفتخر او لدیغمسز قلیچ ارسلانلر، صلاح الدینلر و حالا سایه لرنده یاشادیغمسز فائع، یاوز، قاتونی کبی جهانلر دکر سلطانلر من وابدیا یاشایان بوبیوک آدمملرک سلاح ارقداشی اولان اجداد من کنج فکرلر، بو وطنک اولادی اولان شاکردانه برو وحشی؛ دیه توصیف ایدلدیکنی عجبا کم ادعا ایده بیلیر ..

حکومتیک بر طاقم قیود سیاسیه ایله مرتبه او لدیغی و ذاتا هب بیلدیکمز بومکتبه مسئله سی بوراده تشریحه دن ایسه مقصود اصلیمیزه تقریب ایچون دوشونه که: هر قوم، هر جماعت کندی محیطه، کندی نقطه نظریه، کندی منفعت اجتماعیه سننه کوره طیی و محقق اولان بو تشبیلرده بولنیور، پاپیلمق، چوغالمق Deyeloppement ایچون —

دیدی. نوشیروان عربستان حاکمی نعمان بن منذره بر نامه یازوب دیار عربده کی دانشوراندن برینی ایستدی، او ده شامده کاهن مشهور سطیحک یکن عبدالمیسیحی کوندردی. نوشیروان و قائم مدکوره نک سلیمانی عبدالمیسیحden صوردقده بونی طاییسی سطیحک بیله جکی جوابی ویرمیله طاییسنه نزدینه کیدوب آنده سؤال کیفیت ایدرک آله جنی معلوماتی کندو سنه بیلدیرمسی عبدالمیسیحه امر ایشدی. عبدالمیسیح شامه کیدوب سطیحه جریان حالی حکایه ایله سبب و حکمتی استیضاح ایاسنه جواباً سطیح بو و قواعات غربیه آخر زمان پیغمبرینک طوغدیغنه و ایوان کسرادن اون درت شهنشیزک سقوطی ساسانیان سلاله سنده دها اون درت حکمدار فرمانفرمای ملک عجم اولدقدن صکره سلطنتی سنک آخر الاره انتقال ایده جکنه اشارت تدر دیدی. و عبدالمیسیح آلدینی بوجوابی کلوب نوشیروانه سویلدی. فی الحقيقة سطیحک ویردیکی خبر طوغری چیقدی، چونکه اکاسرة عجم بونک او زدینه چوق سورمیوب تلف اولدقدن صکره نهایت حضرت عثمان رضی اه عنہک زمان خلاقتندہ آخر ملوک ساسانیان اولان [یزدجرد] دخی فرار ایله خراسان جهتله ندنه فوت اولدیغندن هجرت سینیه نبویه نک او تویز برنجی سنه سنده نیل ساسانیان منقطع اولدی، ملک فارس ید اسلامه سکدی. ایشته بوبیت ایله زیرده کی ایکی بینده نظام حضرتی ایشدر.

یان اعراب و لغات: [تداعی] تناول بابنده یقلمغه باشلا دی معناسته فعل ماضی. [ایوان] فاعل عربجه ده همزه نک کسریله و فارسی ایله ترجمه ده همزه نک فتحیله ه ستمدلر و دیوانخانه مناسنه در [سری] کافک کسری والنک تصریله ملوک فرسه مخصوص لقیدر. [لولا] اداتی [لو] ایله [لا] دن سرک او له رق و لام من اولسے معناسته در [آیه] نشان و علامت معناسته در. تنویی تظمیم ایچوندر. (منک) نظمی (آیه) کله سنک صفحی در، بوراده غیبتندن خطابه التفات وار. (ماندای البناء) فعل و فاعلدن سرک و (لولا) نک جوابی در، (تداعی) یقلمغه باشلا دی معناسته فعل ماضی. (البناء) ده حرف تعریف عهد خارجی ایچون اولوب مراد ایوان کسرادر.

برکت زاده اسماعیل حق
بقیه سی وار

قطعة نعيه

بر مثلکی کتیرمش اولسے یدی کلک قدرت،
بیت القصید اولوردک منظومة جهانده؛
نصراعیسیک که صنعت بر جسته تا از لدن،
فر دیتکله قالدک دیوان کن فکانده.

فرید

تجاری، اهالی‌سینک ذکا و ترقی پرور لکی ایله شهر تشمیزه‌مار اولان بیروتک معارف نظریه منسوب هنوز بر ابتدائی مکتبی یوقدر؟ بیروت معارفی، بیروت مدنیتی سرایا قاتولیک و پروتستان مسیونر لرینه مدیوندر ..

بز بو آجی حقیقتی اعتراض ایتمدکجه آئی منور مزی صاغلام اساسلر اوزرینه قورامیه جغمزه قانع اولمی‌یز .

بیروتده بزی پروتستانلره، دیکری قاتولیکلره منسوب اولان ایکی بیوک دارالفنون بیکلارجه شاکردک، اولادوطنک دارالتحصیلیدر. بوکا مقابل معارف نظارتک یالکنر برتك مکتب اعدادیسی واردکه اونک ده برمبی، اعدادی تحصیلی اکلایه بیله‌جک درجه‌ده شاکرد یتشدیرن برتك ابتدائی مکتبی بیله یوقدر؛ یکرمی سنه اولی کشاد اولنان مکتب اعدادی‌سینک شمیدی یه قدر انجق یوز المتش افندی یه شهادت‌نامه ویره بیلیدیکنی سویلرسهم، بیروت سویه عرفانه نه درجه‌ده رابطه‌دار اولدی‌غمز اکلاشیلر. شو تأخر مخوفه نسبتله مسیونر لری پک اساسلی پک جدی صورتده تزايد ایدن مساعیسی، ابساط حسن طبیعیسی دولایی‌سیله‌درکه: هنوز دواعر رسمیه حکومته بیله ادم عقللای کیره‌مهین ترکجه‌یه بدل، فرانسیزجه وقهاً ازکایزجه عادتاً لسان محلی شکلني المشدر. صددن بتوں بتون تباعد ایتمه‌مک ایچون، خیلی صو کوتورمکه مستعد ومطلقاً مساعی جدیه طرفدارینک دوشونوب بیلیدیک، اوراق حواردنک کل يوم نشر ایده کلیدیک وجهه سبب اصلیسی جهالت و علاجی علم و معرفت اولان بوجاللرک اوکنی المغه البته وکلای ملت و دولت عثمانیلیق و حکومت نقطه نظرندن چاره جو اولدقلرندن بوحکایه‌لری او زایمیرق حقیقت ماده‌ی یالکنر دین نقطه نظرندن تحلیل ایدرسه‌که کورولورکه: علمای کرام دین اسلام، که انبیا وارنلریدر، مباحثه‌منزک موضوعی اولیان ادور نکاملیه‌ی کیردکدن وارتق بغداد، شام، قرطبه و غرب‌ناظه دارالفنونلری فیض سابقک صامت بر شاهد شکسته املی حاله کیردکدن و مقام مقدس خلافت عثمانلر پادشاهه استقالدن بر عصر مقدمدن بر عصر مؤخرینه قدر یکیدن تنو و تکامله باشلایان و فضائل علمیه و ممتازت اخلاقیه‌لریه ابدی اشهر تلر قازانان شریعت خادم‌لری، عدالت، مدنیت دوقتورلری اورتهدن قالقوبده بشیکده‌کی چو جتلر بونلرک پایه‌والقابنه وریث اولدقدن و هب بیلیدیکمز اخحطاطلر قدمه ایلره بوب دال بوداق صالح‌قدن صکره علم و فضلنه فاحملرک، یا وزلرک بیوین ایدیکی علمایه بدل دنیایی بولندیغی ملکتندن و علمی، ارقودینی برایکی الـ کتابندن و وظیفسنی وقتی‌جفری خوشیجه چکیرمکدن عبارت ظن ایدنار توره‌یه توره‌یه بز خارج محیط‌مزده اولوب یتتلری دکل، کوزمن اوکنده‌کی خیایی بیله کورده‌من، ایشیده‌من اولمشز ..

(وهو الشاه، فوق عباده وهو الحكيم الخير ..)

طینک ۱ رمضان ۳۲۷ تاریخی اسخه‌سنده سرکذشت غریبانه‌سی بیلیدر دیکی بدخت (کاستانه) یی، بر فاجعه نویس، بتون

نباتات و سائر حیوانات کی نشو و نما بولق ایچو — فطرتک سوق طبیعیسنه تبعاً ایلرله بیور، ارایور، قوه تدافعیه‌سی اویان‌امش یارایور وارادیغی وطنمزده بولیور و دال، بوداق صالح‌لر. ایشته مسئله‌نک روحی آقوب کان بوقوته نصل قارشی دوراً جغز؟ محیط‌مز خارجندکه هیثات بشریه‌نک بزم او زرمنده عکس تأثیر یاپان شونشو و نمای طبیسنه ناصل مدافعه ایده جگز؛ طوب، تفك جبروشت بومسائله کیزمن ..

یا؟ عینیله مقابله، عینیله مدافعه! ازاله جهل ایچون بلا افاته وقت اصلاح و تأسیس مکاتب و مدارس! فقط تقليد او ماسون. احتياجات حقیقیه (طبیعیه) اجتماعیه منزله مبسوطاً متناسب و (تریه اسلامیه) یعنی شرائط اصلیه مدنیه اساسلرینه مستند او اسون.

با احتیاج مبری، حیات اجتماعیمک رکن مطلق اولان بومسائله‌ی یالکنر معارف نظارتی دکل، ملت، علمای ملت اولانجه اهمیت، اولانجه جدیتله دوشونلیلردر؛ ناصل که مسیونر لر کندی احتياجات اجتماعیه‌لرینی دوشونیورلر. ایتالیالی، آوستیالی، فرانسلی، امریقالی بریاپاسک، افریقانک اک هجری برواحه جفنده سنه‌لرجه درلو مشاکله کوکس کرده‌رک چالشدیغی کوز اوکنه کتیروب عبرت، غیرت، جسارت‌الام، مانجوری، تبت کویلرینه قدر کیدوب اوغرای شیعیم. فقط کندی وطنمزده ایلرله‌مک او زرده بولان اخحطاطلر، دینی، اجتماعی اخحطاطلر مقابله، مدافعه ایده جگ بوياردلره مرهم بوله‌جق اولان علمای و فضایل کرامک نظر دقیقی جلب ایدم ..

متلا بر قاتولیک میسیونری تومبوقتو، قونفو ایچرلرینه، یاخود مصر اطیبه، خسنه کیتمدن مصدره، یاخود طرابلس غربده یاخود اوکا معادل بریده بر ایکی، اوچ سنه قالیور، کیده‌جکی محل حقنده عملی معلومات ایدینیور، لساتی، عاداتی اوکرنه اوغراشیور، یرلیلرله تماسدہ بولنگه و سیله‌لر ارایور، تازه خرما داللرندن متشكل شمسیه‌لر التده ماوی بونجقلر و هائلی شیلر صاتان یرلیلرله الیش ویریش ایدن، بالالتزام ساعت‌لرجه او زلره وقتکذار اولان مسیونر لر کورلمه‌مش، ایشیدله‌مش شیلر میدر؟

بو درجه تکامله واران (حس ابساط) في الحقيقة چالیشم‌لری نسبتنده فائده ویرمیور وبالعکس - على الخصوص افریقاده - اسلامیت بر فیض تام ایله ایلرله بیور، بوکا اونلر شاشیور، فقط بز عبرت المی‌یز ..

عمومیله اعم اولان مکتب خواجه‌لری او زری خرما داللریله اورتولی هواستز، ضیاسز یرلرده زوالی چو جقلره کویا برشیلر اوکره دیبورلر؛ ایکی، اوچ تخته پارچه‌سی ایوله‌رق قباریه‌لان ایکی ارج آیت کریمیه مکتبک سرمایه علمی و پیچاره چو جقلره اکانه کتاب قرائیدر. یعن، حجاج طرابلس غرب ولايتلرند علی العموم صورت و درجه تحصیل بومتوال او زرده اولدینی کی سوریه ولايتند ده امثاله اکثریته تصادف اولنه بیلر.

او لجه ایش باشه کلمه‌دن ایقاظ ، بو صورتله ایش اعداد ایتدیکی بی اوک صوک حالده ، همان تهدکنهک اوکنده‌ده امداده یتشه رک قور تاریر . کوچوک یاشدکیلر ایچون ، یاخود آنی بر تهکه‌یه معروض بویوکلر ایچون سوق طبیعی والهانه ایسه ، بی بشرک احوال حیاتیه و اجتماعیه لرنده‌ده احتیاج اوردر ؟ عین وظیفه‌یی ایفا ایدر : حیاتلرند ، معیشتلرند هر ہر لک ، معلمک ایتدیکی بکی ، موجودیت معنویه‌لری ، علم‌لری ، روح‌لری فکرلری ایچون ده پاک چوق ارشاداندہ بولنور .

بوراده احتیاجک ماهیتندن ، حقیقتندن ، عموم او صافدن ، کائناته قارشو اولان بتون تأثیراتندن بحث ایده جک دکاز ، اور اسی مقصدند خارجدر . بز شمديلک احتیاجک آنچق اسلامیت ، موضوع عمنزه دها یقین بر تعییرله علوم اسلامیه‌یه ، بالخاصه فقه اسلامی یه قارشو ایتدیک تأثیردن بر نبذه جک بحث ایتمک بو صورتله اصل مقصد ایچون بر مقدمه اعداد ایتمک استیورز .

* * *

در سعادت‌ده اجتہاد

بر و قتل بتون جزیرة‌المر به مدهش بر بدافت — مظلوم بر جهالت حکم سوریوردی . بو حال بتون شدتیله دوام ایتمکده ایکن حضرت پیغمبر بعث اولنہ مرق انسانلری سعادت‌ده دعوت ایتمکه باشلا دی . بر چوق بجادله‌دن ، مجاهده‌دن صوکره قوم عرب فوج فوج دین مین اسلامی تصدیق ، بو صورتله برحیات اجتماعی قبول ایلیوردی . از بر زمان ظرفنده یوز بیکلر جه اعضای حاوی ، بیوک بر جمعیت فاضله تشکیل ایتدی . آز زمان اول بدوى مشرک اولان بو قوم ، آرتق کندیلرند ده ایتدی . آرتق کندیلرند ده ایتمکه بیکلرینه قارشو حقوق و وظا . بر حال اجتماعی اولدیغفی ، بناءً علیه‌یک دیکلرینه قارشو حقوق و وظا . ظفری اولدیغفی حسن ایتمکه ، بتون بونلرله برابر سعادت ابدیه‌یده ایمان ایتمکه باشلا دیلر . بر طرفدن سعادت‌دنیویه و احتیاج اجتماعیلرینک ، دیکر طرفند ده سعادت اخرویه و احتیاج معنویلرینک اصلاح و تأمینی جهتی حسن ایدیور ، احوال و افعاللرینک ده اوکا کوره تنظیمی لازم اولدیغفه ایسانیورلر دی . اشته بونلر بویله مطلق ، معظم ، منور بر سعادت تعقینه قویلشلر دی .

فقط بعضاً اولیوردیکه آرالرندن بری ، بر قاچی سیاست ، یاخود معیشت الجاسیله حضور نبویه بولونه مازدی . اشته بویله بر صرده‌ده حکم شرعیسی بیلمندیکی ، ایشتمدیکی بر حال واقع اولدینی صورتده آرتق کندیسی اجتہاد ایدر : مسئله‌یی ظن غالی وجھله حل ایلر دی . اشته اسلامیتده ایلک اجتہاد بویله بر احتیاجک الجاسیله میدانه کلشیدی . زیرا اصحاب کزین حضراتی عبادت نیتیله ایمان بیوره جقبلی ، یاخود دینه رجوعی ضروری اولدیغفی حسن ایتدکلری افعال و احوال لرینی احکام شرعیه‌نک کوستردیکی وجھله اجرا ایتمک لازم اولدیغفی یقیناً بیلیورلر دی . حالبوکه اوصاف شرعیسی بیلمندکاری ، فقط دینجہ یاخود حیات و معدیشتجه اجراسنی ضروری کور دکاری بر فعلی ترک

روحیله بتون رقتیله تصویره همت ایلسه ، هنوز ایچنندن صیریلگه او غریشیدیغمس مظلم واکرخ ماضینک دینزه ، اخلاقفزه ، جمعیت مدنیه‌یه مزه آچدینی رخنه‌لردن بزینی بحق نظر عبرتیزه اور مشن اولوردی .

شو مسرو دانم کیمسه‌نک معتقدات و حسیات و جدانیه‌سنه حاشا تعریض دیمک اولما یوب غاییه املم بر رقاچ عصر دنیزی مطرد و منتظم خطوه‌لرله تکامل طبیعی بیه ، مدینیت حقیقیه بیه دوغرو یوکسله ز دماغ بشتر مطلقاً دماغ اسلام اولمک لازم ایکن بز بالعکس مصاب اولدیغمس جهالت واونک توئم همشیره‌لری صوکی وار

علم فقه تاریخندن بر پارچه

اجتہاده دائر

الله ، طاغلردن بیوک فقط کیزلى ، دکنلردن دها کنیش فقط خلق ایش ! دنیا یا ، ما فیهای ، تا معنویاتمزه ، تا اعماق روح‌زه وار نجیه بیه قدر هدنسی ، او قوتک نفوذ ساحرانه‌سی تخته وضع ایش ؛ او قوت ، داغلری دلر ، دکنلری پکر ، بتون بی بشرک ، حتی حیواناتک روح‌لرنه فاریشیر ؛ اراسنی القا ، نفوذی اجرا ایلر ، علم مطیع ، کائنات منقاد . سنۃ‌الله بویله در .

بو قوت ، جسار‌لله قارشو سنه چیقان بتون مانعلر ، بتون حائللری ایله پچه‌لله‌شیر ، چارپشیر . عاقبت موتفیت مطلقاً بو قوته عائدقالیر . هر حالده قازانیز .

کائنات بو قوته قارشو مقابله ده بولنار . سیوانات ده بویله ... فقط زواللی انسانلر مغورو اولورلر : ضعیف قوتلرینه کووه‌نهرک مدافیه‌یه کیریشیرلر ؛ جالیشیرلر ، چابالارلر ، تاب و تواندن محروم قالیلرل . ینه نتیجہ ده مغلوب دوشترلر ؛ هزیت کایه بیه دوچار اولورل . قضائیه بولیله در .

بو قوت روح‌در . بو قوت منادر . عالمده کور دیکمز بتون حرکات ، کائنات ده حسن ایتدیکمز بتون فعالیت بو قوتک معنوی ، روحی قوماندہ لریله ایقاع ایدیلیر . جناب الله بونی خلق ایتیه ایدی ، عالمده بر عطالت ، کائنات ده بر بطالت و سکونت مطلقاً حکم فرماده اولوردی : بر قوش اوچماز ؛ برسینک قیمداد امزر دی . کوزلر ، فکرلر دیکلدنیکی یرده ، انسانلر ، حیوانلر بولنیدینی حالده ثابت قالیلر دی . ایشته بو قوت : «احتیاج» در .

بو باده سویلنن ، دها سویلنے بیله جک سوزلرک خلاصه سی ، روحی اولمک اوزره : «احتیاج بتون کائناتک ، بالعموم انسانلرک الاک بیوک معلمی ، الاک بیوک مرشد و هبیریدر » دیه بیلیز . احتیاج انسانلر ایچون دائمًا الاک طوغر و ، الاک کسدرمہ یولی ارائه ایدر . انسانلر دائمًا